

Mens vi venter

Jeg sad i toget på vej mod København. Det tager 5 timer, så jeg havde tid til at tænke. Det var d 4. maj – befrielsesdagen. Den dag tænker jeg altid på min farfar, der under krigen kom på et ganske ufrivilligt ophold i Horserødlejren.

Min farfar skulle have været tømrermester ligesom sin far, men hver gang han kom i nærheden af en rundsav mistede han et fingerled. Så det gik ikke med tømmere. I stedet blev han manufakturhandler, og solgte stof, dyner, madrasser og tæpper.

Under krigen kom en tysk soldat ind i butikken og bad om et tæppe. Min farfar spurgte frækt, om han ikke i stedet skulle have en flugtstol. Om det lige var derfor, han blev taget som tysk gidsel sammen med en læge og en langdistanceløber fra landsholdet vides ikke. Men af sted kom de.

Undervejs havde de ophold i Kolding, og en stakkel blev sent ind til dem. Stakkel fordi fangen var fange, og fordi han kom i selskab med min farfar, som havde en syg form for sort humor.

I den lille celle lå lægen med bind over øjnene - for at få lidt søvn, løberen, som fik hævede fødder, når han ikke lå med stængerne i vejret, og så var der farfar - vågen og nysgerrig. Den nytilkomne var nervøs for, hvad der skulle ske ham og spurgte, hvad de 3 andre havde været udsat for. Farfar svarede: "Ham dér - har de stukket øjnene ud på" og pegede på lægen, med bindet over øjnene. "Og se blot hans fødder" mens han nikkede i retning af løberen med de hævede fødder". "Ja og mig!" her rakte han blot hænderne frem med de meget få hele fingre. Da besvime de fremmede.

Sammen kom de til Horserød-lejren. Mens de ventede på en afgørelse opstod et åndeligt og intellektuelt samvær som fyldte dagligdagen. Min farfar kom i samtale med kulturpersonligheder som Kjeld Abel, "Den gyldenblonde", Soya, Ole Bjørn Kraft, Sam Besekow og Hal Koch.

Selvom min farfar og ingen af de andre i deres vildeste fantasi kunne forestille sig, hvad der kunne vente dem, hvis de blev sendt videre til Tyskland, har de selvfølgelig haft angsten, men den til trods forstod de at bruge hinanden og ventetiden. De brugte ikke ventetiden som spildtid, men som læringstid.

I dag lørdag spiller Vestjyllands Højskoles teaterhold et stykke: "Mens vi venter", som er skrevet af teaterlæreren Søs Banke i samarbejde med eleverne. Stykket spilles reelt og i fiktionen på det lille lokalteater Kuk. Kassen hvor 13 figurer bliver lukket inde. Som tiden skrider frem, trænger de store spørgsmål sig på, og alle tvinges til at tage stilling til deres egen tilværelse. Ventetiden, som alle hader, bliver pludselig en tid, hvor chancen for forandring kan gribes, men hvem tør?

Når eleverne forlader teatersalen bevæger de sig ud i et andet rum – ud i skolen. Dørene er ikke låste, men alle bliver, for de har taget et valg om at være netop her i en afmålt tid. De deler deres hverdag, som er fyldt med faglig læren og samtaler. Hvad enten de udvikler sig til kendte personligheder i offentligheden, á la dem farfar mødte i Horserød, eller ej, vil dette mødested være med dem resten af livet. Fordi de har fået lov at bruge alle sider af sig selv. Her kan de

udtrykke sig i maleriet, i dansen, i musikken eller på anden vis bruge den kreative side af sig selv. Samtaler er der masse af, - med dén der lige er flyttet hjemmefra, med digteren, der lægger sin vej forbi, eller den gruppe, der besøger os for at se jord, vind- og solvarmeanlægget. Eleverne er på stedet for at suge til sig og udvikle sig. Når de forlader skolen skal de være en del af en hverdag fyldt med overgange, fyldt af ventetid, og hvis de kræver noget af sig selv, bliver det en tid, hvor ingen tid bliver ligegyldig tid.

Under krigen mistede folk som Kaj Munk livet i kampen for et liv i frihed, i dag mister hundrede ja vel tusindvis af især unge i mellemøsten livet for frihed. Så må man indimellem spørge sig, om man selv forvalter friheden med nærvær og intensitet, med respekt? Ikke bare når man står i de store valg, men såmænd også når man sidder og venter på bussen mellem Herning og Ringkøbing på vej hjem fra København.

Af Else Mathiassen, forstander